

Päivä vauvilassa

Lohak. 1919.

Kello sai. Se on meikki siitä, että on noustava vuoteesta. Laittoi-
ten kuitinkin vielä valmiiksi laimittamatta
määni välttämättä. Sillä
aikaa saapuu vartijaita laimittamatta
maan sammuttaa. Se on häv-
nävä laimitus. Meidät ajetaan
käytävälle jonaan ja kasarmiin
toiseen päähän. Keskelle aset-
tuu pari vartijaa, laiselle kirja
jossa on jokaisen vangin nimi
ja numero. Jokainen työntekijä jär-
jestyksessä kulkoo huutoa lai-
mittavaa vartijan ohje, jolle lau-
sutaan nimi ja järjestysnumero.
Jos joku myrköstyä, on vartija
valmis laukkaavan tylysti siitä
huomauttamaan. Itse huudon
tarkoituksena on tädosta antaa ku-
kaan karammiä hiekkajensa kyu-
sistä. Sitä mukaa, kun mei-
kiä laimittetaan surrynnä ka-
sarmista ulos ruokajonaan, keit-
tään jatkamaan pöytälaulua ku-

joon. Tällöä leirillä on yli
1500 vankia, on vaan yksi keit-
tiä laimessa. Tästä on seura-
uksena kauhea janottaminen.
Kolmas päivä saa - alipa il-
ma mikä tahansa - repalei-
sissa ja herrassaan riittämät-
tomissa vaatteissa värjättää tä-
tä kirjaa ruoka-annosta odot-
tamassa. Keittiön sisällä on
lautakuvia, niin leveä, että siitä
mies herrassaan mahtuu. Tai-
sessa seinässä on aukkoja pois-
ta jokaiselle tarjotaan ruoka-
annoksensa. Samuruokana on pa-
lauen leipää, nelisen silakkaa
ja ruisjauhaista - aina riittä-
mättömästi keitettyä - velliä.
Astiat, joilla ruokaa käsitellään
ovat sellaisia, että henkilö, joka
ei niihin ole tattuut, nähdes-
sään kauhistuu. Pöytäpöydistä,
ruskeaksi ruostuneita, litkaisia
kulkvoja. Lusikka saa olla ja-
kaisen itsellään, muuten saa kapp-
pia remasta. Tällaista esinettä kuin
lusikka syödessä ei valkean Suo-
men poliittisessa vauvilassa kat-
sata harpeelliseksi.

Heittäen ruokasalissa on lyhyä pöy-
tiä, ja niissä istuimensa, mutta
siksi vähän, ettei niihin koskaan
kaihtu savi, vaan osa saa is-
tua syömään joko ilkeimmalle
tai jokuun kaisevaan ruu-
kaan. Ruoka-aika, jota on
yksi tunti, kuluu tavallisesti ja
jauottaissa, joten ainakaan vii-
meiksi tulleet eivät herkiä ruo-
kailta, kun heidät ajetaan
taista kuoja myöden kasarmiin
tai suoraan työhön.

Tartijat, jotka ovat kai-
ken aikaa kivääreillä ja
browningeilla varustettuna lätä-
loimitusta seuraamassa, ovat it-
setiedottaman köyhälistön poli-
jamassaa, jotka vain näke-
vät kaiken sellaisena kun
heidän johtajapäällikkönsä ja
sellaiset edesväestuntamat an-
nenantaja kirjailijat, kun
Kianta, Tilkuna y. m. kaiken,
arvostelun alapuolella aleris-
sa sota-ajan hulihoani roma-
neissaan ovat heille syöttäneet.
Heidän käyttäytymisensä vaukeja
kohtaan on saman muutaista, saa-

kaa ja työkään ylvästelevää.

Samalla-aikaa kun leirin
vankit työskentelevät, mikä
missäkin työpäivässä, saattaa
jossakin kasarmissa tapahtua ruu-
raavauksien näytelmää:

Joukko vaukeja tuodaan jostakin
työsäntolasta, jossa ovat olleet
ilmaisella työvainaltaan hyödyt-
tämässä jankin valkosankarin kulk-
haroa. Nämä miehet ovat sieltä
saaneet omaisilleen tai jostakin
ylityöstä muutaman markan,
jotka leirillä tapanaan tai jankin
mumun pikkuasiain hankki-
miseen, olisi mieluisa lisäke.

Sitä ei sallita. Michel tarkas-
tetaan, vaatteet riisutaan ja ra-
hat, kellot, veitset y. m. kosvo-
taan, mitä sille merkitään kir-
joihin vankien tilille, mutta
osa saattaa kadota niine hy-
vineen vartijain taskuihin.

Täivälistellä sai 12 aikaa.
Silloin lauseu, ja illalla kol-
mannen herran musiintuu sa-

ma näytelmä ruokajoukossa
kun asunnollakin.

Mallisen jälkeen siirrytään
kasarmiin liikaisiin ja her-
passaan mahdollisimatta läh-
köömiin kameroihin.

Liikaisuus haikulaisten syä-
pätaisten haussa näissä elä-
vissä haudoissa on niin suu-
ri että tuntuu ihmeettä kuin
ka niissä voidaan vuosikau-
sia säilyä elävänä.

Henkiset harastukset ovat
kokonaan lamaantuneet. Tan-
kilan kirjasta on pieni ja
valittu. Lukemisen arvaisen
kirjan saamiseen on harvoin
liikaisuus. Tällöin tällöin jae-
taan lentokirjasia ja lehti-
sia joiden sisältö on nau-
rettavaa vapaussata raskaa jota
ei muuten kun arvostelan
vuoksi niiksi ees kälceensä
ollaa.

Eräaseen kasarmiin on
järjestetty hieltokkin johon
vankkeja seuruuntaitin väki-

paralla ajetaan. Usein hua-
maa, että itse vankilan pap-
pikin käy epätoivoisellisi-
yrittäessään meihin pisti-
mien voimalla ajaa typpo-
ria aatteitaan.

Kasarmissa, jossa tavallises-
ti aina on suuri tilanahla-
us ja jossa hiljaisuus ei tu-
le kussymykseenkään, on
mahdollan, jo huovan va-
laistukseunkin tähden kun-
rolleen luoshella tai muuten
kaan järjestää mitään hen-
kistä verkistystä. Kun sille
hl. 9 jo ^{hanu} tulot, jollain on heit-
täydittävä vuoteeseen, niin
helppo on ymmärtää, että
aiha jota täätä eletään on
sehä henkistä että muumullista
hiedutusta joka vähitellen vai-
vuttaa oman asukkaistaan hä-
määrään yöhän josta ei sin-
kaan unratu ja kannaku-
vat mieleen jää, vaan hyl-
män laiminnan vaatimus jota
jo huulaa tuhansien laureit-
ten uimua muisto.